Διά ταῦτα

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμῆμα)

κρίνει καί ἀποφασίζει:

1) Ἀπορρίπτει τίς προσφυγές.

2) Κάθε διάδικος φέρει τά δικαστικά του ἔξοδα.

Pescatore Touffait Due

Δημοσιεύτηκε σέ δημόσια συνεδρίαση στό Λουξεμβοῦργο τήν 24η Φεβρουαρίου 1981.

Ὁ γραμματεύς

A. Van Houtte

Ὁ πρόεδρος τοῦ δεύτερου τμήματος

P. Pescatore

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ GERHARD REISCHL ΠΟΥ ΑΝΑΠΤΥΧΘΗΚΑΝ ΣΤΙΣ 12 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1981 [1]

Κύριε πρόεδρε,
κύριοι δικαστές,

Οἱ Maria Grazia Carbognani καί Marisa Coda Zabetta, ἀφοῦ ἀπασχολήθηκαν γιά τήν Ἐπιτροπή, ἡ πρώτη στό Λουξεμβοῦργο ἀπό τό Σεπτέμβριο τοῦ 1962 καί ἡ δεύτερη στίς Βρυξέλλες ἀπό τό Σεπτέμβριο τοῦ 1965, τοποθετήθηκαν ὑπό τήν ἰδιότητά τους τῆς γραμματέως στενοδακτυλογράφου στό γραφεῖο τύπου καί πληροφοριῶν Ρώμης, ὅπου ἀνέλαβαν τά καθήκοντά τους στίς ἀρχές Σεπτεμβρίου 1968.

Στηριζόμενες σέ ἀρκετά πάγια διοικητική πρακτική μονιμότητας τῶν ὑπαλλήλων στόν τόπο τοποθετήσεως, εἶχαν γιά μεγάλο χρονικό διάστημα τή γνώμη ὅτι ἡ τοποθέτηση αὐτή ἦταν μόνιμη, μέ ἄλλα λόγια ὅτι θά ἔμεναν ἐπ' ἀόριστο στή Ρώμη. Γι' αὐτό ἀντέδρασαν ζωηρά ὅταν ἔλαβαν ἐγκύκλιο ἐπιστολή, μέ ἡμερομηνία 17 Δεκεμβρίου 1979, μέ τήν ὑπογραφή τοῦ γενικοῦ διευθυντῆ προσωπικοῦ καί διοικήσεως, πού τίς πληροφοροῦσε ὅτι, κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς 28ης Νοεμβρίου 1979, ὤφειλαν νά προετοιμασθοῦν γιά τήν ἐπά-

1 — Μετάφραση ἀπό τά γερμανικά.

νοδό τους στήν ἕδρα, ἡ ὁποία ἔπρεπε νά πραγματοποιηθεῖ, τό ἀργότερο, τό Σεπτέμβριο 1980.

Ἐν τούτοις, οἱ ἀνωτέρω ἐπιστολή καί ἀπόφαση δέν ἀποτελοῦσαν παρά ἐφαρμογή, ὡς πρός αὐτές, τοῦ συστήματος κυκλικῆς μετακινήσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν γραφείων τύπου καί πληροφοριῶν, πού ἡ Ἐπιτροπή υἱοθέτησε τήν 24η Νοεμβρίου 1976 (παράρτημα V τῆς προσφυγῆς). Εἶχε προβλεφθεῖ μέ τό σύστημα αὐτό, μεταξύ ἄλλων, ὅτι ἡ κανονική διάρκεια τῆς ἀρχικῆς τοποθετήσεως σέ ἕνα γραφεῖο ὁρίζεται σέ τρία χρόνια, (παράγραφος 3 σημεῖο 2) περίοδο ἡ ὁποία μπορεῖ ἐξαιρετικά νά παραταθεῖ τό πολύ μέχρι ἕξι χρόνια (παράγραφος 3 σημεῖο 3). Ἔτσι, στό τέλος αὐτῆς τῆς περιόδου, οἱ ὑπάλληλοι ἐπιστρέφουν στίς Βρυξέλλες, μιά ἀπό τίς προσωρινές ἕδρες τῆς Ἐπιτροπῆς ἤ, ἄν τό ἐπιθυμοῦν, τοποθετοῦνται σέ ἄλλο γραφεῖο τύπου καί πληροφοριῶν, ἤτοι, ὅπως ἀφήνουν νά ἐννοηθεῖ οἱ καρτέλες κυκλικῆς μετακινήσεως πού οἱ ὑπάλληλοι τούς ὁποίους ἀφοροῦν, ἀναγκάσθηκαν νά συμπληρώσουν τό 1979, σέ ἀντιπροσωπεία τῆς Ἐπιτροπῆς. Συνήθως, ἄλλοι ἰσόβαθμοι ὑπάλληλοι τούς ἀντικαθιστοῦν στήν ἄσκηση τῶν καθηκόντων τους, ὅπως τό ὑποδηλώνει ὁ ὅρος «κυκλική μετακίνηση» (παράγραφος 1 σημεῖο 2 καί 2 σημεῖο 1).

Τό σύστημα κυκλικῆς μετακινήσεως ἐφαρμόζεται στούς ὑπαλλήλους τῶν κατηγοριῶν A, B καί C, ἄν καί, γιά τίς δυό τελευταῖες κατηγορίες ἡ Ἐπιτροπή ἔχει προβλέψει, στήν ἀπόφασή της τοῦ Νοεμβρίου 1976 (σημεῖο 6) πιό ἤπιους τρόπους ἐφαρμογῆς, οἱ ὁποῖοι ἐπιτρέπουν, ἄν παρουσιαστεῖ ἡ περίπτωση, νά ληφθοῦν ὑπόψη τά ὑπηρεσιακά προβλήματα καί τά προσωπικά ζητήματα πού μποροῦν νά ἀνακύψουν. Ἀπό τά ἔγγραφα πού προσκομίσθηκαν ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου (παράρτημα VI τῆς προσφυγῆς σ. 14) προκύπτει ὅτι οἱ ὑπάλληλοι αὐτοί ἐξαιροῦνται ἀπό τό σύστημα κυκλικῆς μετακινήσεως ὅταν εἶναι ἡλικίας 55 χρόνων καί ἄνω, ἤ ὅταν ἡ προσωπική, οἰκογενειακή ἤ κοινωνική τους κατάσταση ἀποτελεῖ ἐμπόδιο σέ ἐνδεχόμενη μετάθεση καί ἐφ' ὅσον ἡ τοποθέτησή τους σέ ἕνα γραφεῖο εἶναι προγενέστερη ἀπό τήν ἀπόφαση ἡ ὁποία καθιέρωσε τό σύστημα.

Ἡ ἐνεργοποίηση τοῦ συστήματος αὐτοῦ, πού, ἀρχικά, ἔπρεπε νά πραγματοποιηθεῖ τό ἀργότερο τήν 1η Ἰουλίου 1979 (III — μεταβατική περίοδος — τῆς ἀποφάσεως τῆς 24ης Νοεμβρίου 1976) καθυστέρησε μέχρι τό 1980 ἐπειδή ἡ Ἐπιτροπή ἀποφάσισε ἀργότερα νά ἀναβάλει γιά τό Σεπτέμβριο 1979 κάθε ἀπόφαση κυκλικῆς μετακινήσεως ἐξαιτίας τῶν ἐνεργειῶν πού συνδέονταν μέ τήν ἐκλογή τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Κοινοβουλίου (σημείωμα τῆς 7ης Νοεμβρίου 1979, ἔγγραφο SEC (79) 1781 σ. 3, παράρτημα VI τῆς προσφυγῆς).

Οἱ προσφεύγουσες σημείωσαν καί οἱ δύο στίς καρτέλες κυκλικῆς μετακινήσεως πού συμπλήρωσαν ἐν ὄψει τῶν κινήσεων οἱ ὁποῖες ἔπρεπε νά λάβουν χώρα τό 1980, ὅτι δέν ἐπιθυμοῦν νέα τοποθέτηση γιά τούς λόγους προσωπικῆς καί οἰκογενειακῆς τάξεως πού ἐξέθεταν. Ἡ περίπτωσή τους ἐξετάστηκε ἀπό τήν ἐπιτροπή κυκλικῆς μετακινήσεως πού συγκροτήθηκε μέ τήν ἀπόφαση τῆς 24ης Νοεμβρίου 1976 (παράγραφος 2 σημεῖο 3) κατά τίς συνόδους της τῆς 2ας Ὀκτωβρίου καί τῆς 26ης Νοεμβρίου 1979. Ἡ τελευταία δέν ἔκρινε ἱκανούς τούς προσωπικούς καί οἰκογενειακούς λόγους πού πρόβαλαν γιά νά τίς ἀπαλλάξει ἀπό τίς συνέπειες τοῦ συστήματος πού εἶχε καθιερωθεῖ, ἀφοῦ περιέλαβε τά ὀνόματά τους στό σχέδιο πίνακα τῶν ὑπαλλήλων, οἱ ὁποῖοι συμμετεῖχαν στήν κυκλική μετακίνηση γιά τό 1980. Τήν 28η Νοεμβρίου, ἡ Ἐπιτροπή ἐπικύρωνε αὐτή τήν ἀπόφαση, περιλαμβάνοντας ρητά τίς προσφεύγουσες σ' αὐτόν τόν πίνακα, γεγονός γιά τό ὁποῖο τίς πληροφοροῦσε ὁ γενικός διευθυντής προσωπικοῦ καί διοικήσεως μέ ἐγκύκλιο ἐπιστολή, πού ἀπεύθυνε σέ καθεμιά ἀπό τίς προσφεύγουσες τή 17η ἑπομένου Δεκεμβρίου.

Ἡ διαδικασία κυκλικῆς μετακινήσεως συνεχιζόνταν, ὅπως τό εἶχε ἀναγγείλει ὁ γενικός διευθυντής στήν ἐπιστολή του, μέ πρόσκληση γιά ὑποβολή ὑποψηφιοτήτων πρός ἀντικατάσταση τῶν Carbognani καί Coda Zabetta, «γραμματέων στενοδακτυλογράφων (C κατηγορίας) ἰταλικῆς γλώσσας» στό γραφεῖο τύπου καί πληροφοριῶν Ρώμης, πού δημοσιεύτηκε στόν Ταχυδρόμο τοῦ προσωπικοῦ τῆς 25ης Ἰανουαρίου 1980.

Παράλληλα, οἱ προσφεύγουσες προσπαθοῦσαν νά ματαιώσουν, ἤ τουλάχιστον νά ἀναστείλουν, τήν ἐφαρμογή, ὡς πρός αὐτές, τῆς ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς. Τή 16η Ἰανουαρίου 1980 ἡ Coda Zabetta ἐπέστησε ἐκ νέου τήν προσοχή τῶν ἀρχῶν ἐπί τῆς περιπτώσεώς της, μέ ἐπιστολή πού ἀπηύθυνε στόν ἐκπρόσωπο τῆς Ἐπιτροπῆς, γενικό διευθυντή πληροφοριῶν, ὁ ὁποῖος τῆς ἀπάντησε ὅτι ἡ ἐπιτροπή κυκλικῆς μετακινήσεως γνώριζε τίς λεπτομέρειες τῆς προσωπικῆς καί οἰκογενειακῆς της καταστάσεως ὅταν ἐξέτασε τήν περίπτωσή της καί διατύπωσε τήν πρότασή της. Οἱ προσφεύγουσες προέβαλαν, τή 12η Μαρτίου 1980 ἔνσταση, βάσει τοῦ ἄρθρου 90 παράγραφος 2 τοῦ κανονισμοῦ, κατά τῆς ἀποφάσεως τῆς 28ης Νοεμβρίου πού εἶχε κοινοποιηθεῖ μέ τήν ἐγκύκλιο ἐπιστολή τῆς 17ης Δεκεμβρίου.

Οἱ προσφεύγουσες, χωρίς νά ἀναμείνουν τήν ἀπάντηση σέ αὐτή τήν ἔνσταση, οὔτε τήν ἐκπνοή τῆς προθεσμίας πού παρέχεται ἀπό τόν κανονισμό γι' αὐτό τό σκοπό, ἄσκησαν, ἤδη ἀπό τήν 11η Ἰουλίου 1980, βάσει τοῦ ἄρθρου 91 παράγραφος 4 τοῦ κανονισμοῦ, τίς ὑπό κρίση προσφυγές, στίς ὁποῖες, εἶχαν προσαρτηθεῖ αἰτήσεις μέ τίς ὁποῖες ζητοῦσαν τήν ἀναστολή ἐκτελέσεως τῆς ἀποφάσεως τῆς 28ης Νοεμβρίου πού τούς εἶχε γνωστοποιηθεῖ μέ ἐπιστολή τῆς 17ης Δεκεμβρίου.

Τήν 31η Ἰουλίου 1980, ὁ ἀναπληρῶν τόν πρόεδρο τοῦ Δικαστηρίου δικαστής, λαμβάνοντας ὑπόψη ἔγγραφες παρατηρήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς καί ἐξηγήσεις πού δόθηκαν ἀπό τούς διαδίκους κατά τή συνεδρίαση τῆς ἴδιας μέρας, μπόρεσε νά διαπιστώσει, στήν ἐκδοθεῖσα διατάξή του, ὅτι οἱ αἰτήσεις ἀσφαλιστικῶν μέτρων δέν εἶχαν πλέον ἀντικείμενο, ἀφοῦ ἡ Ἐπιτροπή δέν εἶχε σκοπό νά δώσει συνέχεια στήν πρόθεση, τήν ὁποία εἶχε ἐκδηλώσει στίς ἐπιστολές τῆς 17ης Δεκεμβρίου, ἕως τή στιγμή πού θά λάμβανε ἔναντι τῶν προσφευγουσῶν κατηγορηματικές «ἀποφάσεις ἐπανατοποθετήσεως», πού θά περιελάμβαναν λογικές προθεσμίες ἐκτελέσεως. Τήν ἴδια μέρα, 31 Ἰουλίου, τό βράδυ, ὁ προϊστάμενος τῆς εἰδικευμένης ὑπηρεσίας «Διοίκηση καί ὀργάνωση, δυναμικό», ὑπό τήν ἰδιότητα τῆς ἁρμόδιας γιά τούς διορισμούς ἀρχῆς σέ θέματα «ἐπανατοποθετήσεως μέ θέση» τῶν ὑπαλλήλων τῶν κατηγοριῶν B καί C (παράρτημα VIII τῶν παρατηρήσεων τίς ἐπίδικες κατηγορηματικές ἀποφάσεις, ἀποφάσεις περί μεταβολῆς τοῦ τόπου ἐκτελέσεως τῆς ἐργασίας τῶν προσφευγουσῶν καί τῆς τοποθετήσεως τῶν κατόχων τῶν θέσεων αὐτῶν, πού θά ἴσχυαν τήν 1η Ἰανουαρίου 1981 καί τίς ἀνακοίνωνε στίς προσφεύγουσες μέ τό τηλέτυπο.

Ἀργότερα, ἀκολούθησε ἡ ρητή ἀπόφαση πού ἀπέρριψε τήν ἔνστασή τους τῆς 12ης Μαρτίου καί ἡ ὁποία ἐπιδόθηκε στίς προσφεύγουσες τήν 3η Σεπτεμβρίου, δηλαδή ἐκπρόθεσμα, ὅπως γίνεται πολύ συχνά.

Οἱ προσφεύγουσες, γιά νά προβάλουν ἔνσταση, βάσει τοῦ ἄρθρου 90 τοῦ κανονισμοῦ, κατά τῶν ἀποφάσεων τῆς 31ης Ἰουλίου ἀνέμειναν μέχρι τήν 20ή Ὀκτωβρίου, ἤτοι μετά τήν ἀποστολή τῆς ἀπαντήσεώς τους — πού φέρει ἡμερομηνία 16 τοῦ ἴδιου μήνα — καί μόλις λίγες μέρες πρίν ἀπό τή λήξη τῆς τρίμηνης προθεσμίας πού παρέχει γι' αὐτό τό σκοπό τό ἄρθρο 90 παράγραφος 2.

Τέλος, τήν 5η Δεκεμβρίου, κατέθεσαν δεύτερη αἴτηση ἀσφαλιστικῶν μέτρων γιά νά ἐπιτύχουν νέα ἀναστολή τῆς ἐκτελέσεως τῆς μεταθέσεώς τους ἀπό τή Ρώμη στίς Βρυξέλλες. Ἐν τούτοις, ἐπειδή ἡ Ἐπιτροπή δέχτηκε ἐν τῷ μεταξύ νά τούς δώσει νέα ἀναστολή, τό ἀργότερα ἕως τήν 1η Ἀπριλίου 1981, παραιτήθηκαν ἀπό τίς αἰτήσεις

αὐτές τή 17η Δεκεμβρίου. Ἡ χορήγηση αὐτῆς τῆς συμπληρωματικῆς προθεσμίας εἶχε βασιστεῖ στό ὅτι ἡ θέση σέ ἐφαρμογή τοῦ συστήματος κυκλικῆς μετακινήσεως ἦταν καινούρια καί στήν ἐλπίδα ὅτι ἡ λύση τῆς διαφορᾶς δέ θά ἀργοῦσε. Αὐτές εἶναι οἱ συνθῆκες ὑπό τίς ὁποῖες ἡ συνεδρίαση ὁρίστηκε τήν 22α Ἰανουαρίου καί ἀναπτύσσουμε σήμερα τίς προτάσεις μας ὥστε νά ἐπιτραπεῖ στό τμῆμα σας νά ἐκδικάσει τήν ὑπόθεση τό συντομότερο.

I — Τό πρῶτο πρόβλημα πού μᾶς ἀπασχόλησε εἶναι τό παραδεκτό τῶν προσφυγῶν.

1. Ἡ Ἐπιτροπή, στίς παρατηρήσεις της ἐπί τῶν πρώτων αἰτήσεων ἀσφαλιστικῶν μέτρων ἐπικαλεῖται ὅτι οἱ προσφυγές εἶναι οὐσιαστικά ἀπαράδεκτες ἐπειδή, τή στιγμή πού ἀσκήθηκαν, δέν εἶχε ἀκόμα λάβει κατηγορηματική ἀπόφαση περί μεταβολῆς τῆς τοποθετήσεως τῶν προσφευγουσῶν. Κατά τή γνώμη της, οἱ ἐπιστολές τοῦ γενικοῦ διευθυντῆ προσωπικοῦ καί διοικήσεως, τῆς 17ης Δεκεμβρίου 1979 καί ἡ πρόσκληση γιά ὑποβολή ὑποψηφιοτήτων πρός ἀνεύρεση ἀντικαταστατῶν γιά τίς θέσεις τῶν προσφευγουσῶν στή Ρώμη, ἡ ὁποία δημοσιεύτηκε στόν Ταχυδρόμο τοῦ προσωπικοῦ τῆς 25ης Ἰανουαρίου 1980, δέν —ἀποτελοῦν παρά πράξεις προπαρασκευαστικές οἱ ὁποῖες, συνεπῶς, δέν εἶναι ἱκανές νά προκαλέσουν βλάβη.

Ὅμως, μετά τό ὑπόμνημα ἀντικρούσεώς της ἡ Ἐπιτροπή κράτησε ἠπιότερη στάση καί ἐπαφέθηκε στήν κρίση τοῦ Δικαστηρίου ἐπί τοῦ ζητήματος αὐτοῦ. Θεωρεῖ, πράγματι ὅτι θά ἔκανε ἐπίδειξη ἐξαιρετικῆς τυπικότητας ἄν ὑποχρέωνε τίς προσφεύγουσες νά προβάλουν ἔνσταση κατά τῶν κατηγορηματικῶν ἀποφάσεων τῆς 31ης Ἰουλίου 1980 πού ἔχουν ὡς ἀντικείμενο τή μεταβολή τῆς τοποθετήσεώς τους, ἀφοῦ ἤδη ἀποφάνθηκε ἐπί ὅλων τῶν πλευρῶν τοῦ προβλήματος, στίς ἀποφάσεις μέ τίς ὁποῖες ἀπέρριψε τίς ἐνστάσεις πού ὑποβλήθηκαν ἀπό τίς προσφεύγουσες πρίν ἀπό τή λήψη τῶν κατηγορηματικῶν ἀποφάσεων, ὥστε οἱ ἀπαντήσεις σέ ἐνστάσεις κατά τῶν τελευταίων ἀποφάσεων θά εἶχαν ἀσφαλῶς τό ἴδιο περιεχόμενο.

2. Προσωπικά δέν ἔχουμε κανένα δισταγμό γιά νά θεωρήσουμε τίς προσφυγές παραδεκτές.

α) Πρῶτα ἀπ' ὅλα, συμμεριζόμαστε τήν ἄποψη τῆς Ἐπιτροπῆς. Στενή προσήλωση στό γράμμα τῶν διαδικαστικῶν τύπων θά εἶχε, στήν προκειμένη περίπτωση, ἀποτέλεσμα καθαρά παρελκυστικό, ἀντίθετο πρός τήν καλή λειτουργία τῆς δικαιοσύνης.

β) Κατά δεύτερο λόγο, εἶναι πρόδηλο ὅτι ἡ διαφορά, πέρα ἀπό τή στενή ἄποψη τῆς λεκτικῆς διατυπώσεως τοῦ ἀντικειμένου τῆς προσφυγῆς, πηγάζει ἀπό τήν ἀπόφαση μεταθέσεως τῶν Carbognanni καί Coda Zabetta ἀπό τή Ρώμη στίς Βρυξέλλες. Εἶναι σαφές ὅτι ἡ ἀπόφαση αὐτή δέ λήφθηκε τήν 31η Ἰουλίου 1980 ἀπό τόν προϊστάμενο τῆς εἰδικευμένης ὑπηρεσίας «Διοίκηση καί ὀργάνωση, δυναμικό», ἀλλά τήν 28η Νοεμβρίου 1979 ἀπό τήν ἴδια τήν Ἐπιτροπή κατόπιν προτάσεως τῆς ἐπιτροπῆς κυκλικῆς μετακινήσεως. Ἡ ἴδια ἡ Ἐπιτροπή, κατ' ἐφαρμογή τῆς ἀποφάσεώς της τῆς 24ης Νοεμβρίου 1976, μέ τήν ὁποία καθιερώθηκε τό σύστημα κυκλικῆς μετακινήσεως, ἐπικύρωσε τόν πίνακα τῶν ὑπαλλήλων, οἱ ὁποῖοι ἀποτελοῦσαν ἀντικείμενο μετακινήσεων μέσα στό 1980 καί ὁ ὁποῖος περιελάμβανε τίς προσφεύγουσες. Ὡς πρός τίς ἐπιστολές τοῦ γενικοῦ διευθυντῆ καί διοικήσεως τῆς 17ης Δεκεμβρίου 1979 καί τήν εἰδοποίηση πού δημοσιεύθηκε στόν Ταχυδρόμο τοῦ προσωπικοῦ τῆς 25ης Ἰανουαρίου 1980, ἄν δέ χωρεῖ ἀμφισβήτηση ὅτι πρόκειται γιά μέτρα προπαρασκευαστικά τῆς κατηγορηματικῆς ἀποφάσεως, πρέπει κυρίως νά θεωρηθοῦν, κατά τή γνώμη μας, ὡς ἐκτελεστικά μέτρα τῆς ἀποφάσεως ἀρχῆς περί μετακινήσεων, πού ἔχει ληφθεῖ ἀπό τήν ἴδια τήν Ἐπιτροπή.

Ὁ ἴδιος χαρακτηρισμός ἁρμόζει ἐπίσης, κατά τή γνώμη μας, καί γιά τίς ἴδιες τίς κατηγορηματικές ἀποφάσεις ἐπανατοποθετήσεως, πού λήφθηκαν τήν 31η Ἰουλίου 1980 ἀπό τόν προϊστάμενο τῆς εἰδικευμένης ὑπηρεσίας «Διοίκηση καί ὀργάνωση, δυναμικό», ὑπό τήν ἰδιότητά της ὡς ἁρμόδιας γιά τούς διορισμούς ἀρχῆς σέ θέματα ἐπανατοποθετήσεως μέ θέση τῶν ὑπαλλήλων

τῶν κατηγοριῶν C καί D, οἱ ὁποῖες ἀποφάσεις, κατά τήν ἀρχική ἄποψη τῆς Ἐπιτροπῆς μποροῦσαν νά χαρακτηρισθοῦν ὡς πράξεις πού προξενοῦν βλάβη. Ἡ ἁρμοδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου πού τίς ἔλαβε εἶναι προδήλως — καί, ἄν ὑπῆρχε ἀνάγκη γι' αὐτό, μᾶς τό ἐπιβεβαίωσαν ρητά στή συνεδρίαση οἱ ἐκπρόσωποι τῆς Ἐπιτροπῆς — ἐκτελεστική ἁρμοδιότητα. Τά ὅρια τῆς διακριτικῆς του ἐξουσίας περιορίζονται, χωρίς ἀμφιβολία, στόν προσδιορισμό τῆς ἡμερομηνίας ἐφαρμογῆς τῶν ἀποφάσεων τῆς Ἐπιτροπῆς καί, ἐνδεχομένως, στήν παραχώρηση ἀναστολῆς ἐκτελέσεώς τους, μετά ἀπό ἀνταλλαγή γνωμῶν μέ τίς ὑπηρεσίες στίς ὁποῖες θά ἐργασθοῦν οἱ ὑπάλληλοι πού ἀνακαλοῦνται στίς Βρυξέλλες. Στήν προκειμένη περίπτωση παραχώρησε δύο φορές ἀναστολή στίς προσφεύγουσες καί θά μποροῦσε ἴσως νά παραχωρήσει ἀκόμη μιά ἀναστολή στήν Coda Zabetta, ἄν τό ἐπιτρέπει ἡ καλή λειτουργία τῆς ὑπηρεσίας, στήν ὁποία ἡ τελευταία πρέπει νά τοποθετηθεῖ, ὥστε τό μικρό παιδί της νά μήν ὑποχρεωθεῖ νά ἀλλάξει σχολεῖο κατά τή διάρκεια τῆς χρονιᾶς. Ἐν πάση περιπτώσει δέν ἔχει ἁρμοδιότητα νά τροποποιήσει μόνος του τόν πίνακα τῶν ὑπαλλήλων οἱ ὁποῖοι κλήθηκαν νά ἀλλάξουν τοποθέτηση βάσει τῆς διαδικασίας κυκλικῆς μετακινήσεως. Μόνη ἡ Ἐπιτροπή ἔχει αὐτή τήν ἐξουσία καί, ἐνδεχομένως, τό Δικαστήριο ἄν κρίνει βάσιμη προσφυγή κατ' ἀποφάσεως πού ἐκδίδεται στό πλαίσιο τῆς κυκλικῆς μετακινήσεως.

Θεωροῦμε λοιπόν ὅτι πρέπει, κατά τήν ἐξέταση προσφυγῆς πού ἀσκήθηκε κατ' ἀποφάσεως, ἡ ὁποία λήφθηκε κατ' ἐφαρμογή τῆς διαδικασίας κυκλικῆς μετακινήσεως, νά θεωρηθεῖ ὡς πράξη πού προξενεῖ βλάβη ἡ ἀρχική πράξη τῆς Ἐπιτροπῆς μέ τήν ὁποία ἀποφασίζει ὅτι ἕνας ὑπάλληλος θά ἀποτελέσει ἀντικείμενο ἀλλαγῆς τοποθετήσεως λόγω κυκλικῆς μετακινήσεως καί ὄχι τά ἐκτελεστικά μέτρα αὐτῆς τῆς ἀποφάσεως, πού δέν μποροῦν παρά νά ρυθμίζουν τούς τρόπους ἐκτελέσεως.

γ) Θεωροῦμε αὐτή τήν ἄποψη βάσιμη, ἀκόμα καί ἄν ληφθεῖ ὑπόψη ὅτι ἡ ἀπόφαση τῆς 28ης Νοεμβρίου 1979 δέν ἀναφέρεται expressis verbis στό ἀντικείμενο τῆς προσφυγῆς. Αὐτό εἶναι διατυπωμένο ὡς ἑξῆς: «... νά ἀκυρώσει τίς ἀποφάσεις οἱ ὁποῖες ἐπιδόθηκαν τή 17η Δεκεμβρίου 1979, μέ τίς ὁποῖς ἡ Ἐπιτροπή κήρυξε κενές τίς θέσεις τῶν προσφευγουσῶν στό γραφεῖο τύπου καί πληροφοριῶν Ρώμης καί διέταξε τή μετάθεσή τους στήν ἕδρα τῶν Βρυξελλῶν». Δέ χρειάζεται καθόλου μεγάλη προσπάθεια γιά νά θεωρηθεῖ ὅτι, μέ «ἀποφάσεις πού ἐπιδόθηκαν τή 17η Δεκεμβρίου 1979» μέ τήν ἐπιστολή τοῦ γενικοῦ διευθυντῆ προσωπικοῦ καί διοικήσεως, πρέπει νά ἐννοηθεῖ ἡ ἀπόφαση τῆς 28ης προηγούμενου Νοεμβρίου, ἡ ὁποία περιέλαβε τό ὄνομα τῶν προσφευγουσῶν στόν πίνακα τῶν ὑπαλλήλων γραφείων τύπου καί πληροφοριῶν πού, κατά τή διαδικασία τῆς κυκλικῆς μετακινήσεως, ἀνακλήθηκαν στίς Βρυξέλλες.

3. Ἐν πάση περιπτώσει, ἀκόμα καί ἄν δέν μπορεῖτε νά ταχθεῖτε μέ τήν ἄποψη ὅτι ἡ ἀπόφαση τῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι ἡ πράξη πού προξενεῖ βλάβη, θεωροῦμε ὅτι καί πάλι, γιά ἄλλο λόγο, ἡ προσφυγή δέν εἶναι ἀπαράδεκτη.

Στίς προτάσεις μας στήν ὑπόθεση 17/78 Deshormes (Rec. 1979 σ. 207 καί 208) θεωρήσαμε, ἀναφορικά μέ τό γερμανικό δίκαιο δημόσιας ὑπηρεσίας, ὅτι ὁ ὑπάλληλος τῶν Κοινοτήτων ἔχει συμφέρον νά προβεῖ σέ ἐνέργειες εὐθύς ὡς «κατέχει ἕνα δικαίωμα ὑπό διάπλαση, ἡ οὐσία τοῦ ὁποίου ἀσφαλῶς δέν μπορεῖ, χωρίς τίποτε ἄλλο, νά προσβληθεῖ, ἔστω καί ἄν εἶναι ἀκόμη δυνατή ἡ τροποποίηση τῶν τρόπων ἀσκήσεώς του ...». Τό Δικαστήριο (δεύτερο τμῆμα), στήν ἀπόφαση πού ἐξέδωσε, τήν 1η Φεβρουαρίου 1979, στήν ὑπόθεση αὐτή, θεώρησε ἐπίσης ὅτι, σέ ὁρισμένες περιπτώσεις, μιά διοικητική πράξη μπορεῖ νά θεωρηθεῖ ὅτι «θίγει ἀμέσως καί εὐθέως τή

νομική κατάσταση τοῦ ἐνδιαφερόμενου ὑπαλλήλου, ἔστω καί ἄν πρόκειται νά ἐκτελεστεῖ ἀργότερα» (Rec. σ. 197, σκέψη 10).

Θεωροῦμε ὅτι ἡ νομολογία αὐτή πρέπει νά ἐπεκταθεῖ στίς παροῦσες ὑποθέσεις. Κατά τή γνώμη μας, οἱ προσφεύγουσες, ἀπό τή στιγμή πού τούς ἐπιδόθηκε ἐπισήμως ἡ ἀπόφαση τῆς Ἐπιτροπῆς, εἶχαν «γεγενημένο καί ἐνεστώς νόμιμο συμφέρον» (ἀπόφαση Deshormes, Rec. 1979 σ. 197, σκέψη 12) γιά νά κινήσουν κατά τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς τίς διαδικασίες οἱ ὁποῖες προβλέπονται ἀπό τά ἄρθρα 90 καί 91 τοῦ κανονισμοῦ. Χωρίς νά γίνει λόγος περί τῆς ἀποτελεσματικότητας τῆς ἐνέργειάς τους, ἦταν ἀνώφελο, ἀπό ἄποψη αὐστηρῶς νομική, νά ἀναμείνουν, γι' αὐτό τό σκοπό, τίς ρητές ἀποφάσεις ἐπανατοποθετήσεως, ἐφ' ὅσον ἡ ἁρμόδια γιά τή λήψη αὐτῶν τῶν ἀποφάσεων ἀρχή δεσμευόταν ἀπό ἀπόφαση ἀνώτερης ἀρχῆς· ἦταν, νομικά, ὑποχρεωμένη νά τίς λάβει.

II — Ὁ *πρῶτος λόγος* τῶν προσφευγουσῶν περιλαμβάνει πολυάριθμα στοιχεῖα, τῶν ὁποίων ἄλλωστε ἡ ἀξία εἶναι παντελῶς ἄνιση. Οἱ προσφεύγουσες θεωροῦν στήν οὐσία, ἄν τίς ἔχουμε ἐννοήσει καλῶς, ὅτι ἡ ἐφαρμογή ὡς πρός αὐτές τοῦ συστήματος κυκλικῆς μετακινήσεως εἶναι παράνομη, γιατί εἶναι, ἀφ' ἑνός, ἀναδρομική καί, ἀφ' ἑτέρου, ἀντίθετη πρός τό συμφέρον τῆς ὑπηρεσίας καί, γι' αὐτό τό λόγο, συνιστᾶ παράβαση τοῦ ἄρθρου 7 παράγραφος 1 ἐδάφιο 1 τοῦ κανονισμοῦ.

1. Θά ἀρχίσουμε μέ μιά παρατήρηση ἐπί τῆς ὁρολογίας. Οἱ προσφεύγουσες ἀναφέρουν συνεχῶς τή μετάθεσή τους ἀπό τή Ρώμη στίς Βρυξέλλες. Ἡ χρησιμοποίηση αὐτοῦ τοῦ ὅρου εἶναι βέβαια ὀρθή, ἄν τόν δεχθοῦμε μέ τήν κοινή του ἔννοια, ἀλλά δέν εἶναι ὀρθή κατά τήν ἔννοια πού τοῦ δίνει ὁ κανονισμός.

Ὅπως προκύπτει καθαρά ἀπό τά ἄρθρα 4, 7 παράγραφος 1 καί 29 παράγραφος 1 τοῦ κανονισμοῦ, ἡ μετάθεση προϋποθέτει τήν ὕπαρξη κενῆς θέσεως· δέν μπορεῖ νά ὑπάρξει μετάθεση, κατά τήν ἔννοια τοῦ κανονισμοῦ, παρά μόνο σέ κενή θέση. Ἐλλείψει κενῆς θέσεως, ἡ μετακίνηση ὑπαλλήλου ἀπό μιά ὑπηρεσία σέ ἄλλη, μέ ἤ χωρίς γεωγραφική μετακίνηση, θά χαρακτηρίζεται ὡς μεταβολή τοποθετήσεως ἤ ἐπανατοποθέτηση τοῦ ὑπαλλήλου αὐτοῦ μαζί μέ τή θέση του. Αὐτή ἦταν ἡ περίπτωση τῶν Carbognani καί Coda Zabetta.

2. Ἐξετάζοντας τήν ἀνάλυση ἀπό τίς προσφεύγουσες τοῦ συστήματος κυκλικῆς μετακινήσεως, νομίζουμε ὅτι ὁ καλύτερος τρόπος γιά νά ἐννοήσουμε τό συλλογισμό τους, εἶναι νά ἀρχίσουμε ἀπό τήν ὑπόμνηση τῆς διακρίσεως, πού κάνουν μεταξύ τῶν ὑπαλλήλων οἱ ὁποῖοι τοποθετήθηκαν στά γραφεῖα τύπου καί πληροφοριῶν μετά τήν 24η Νοεμβρίου 1976 καί ἐκείνων πού εἶχαν τοποθετηθεῖ, ὅπως καί ἐκεῖνες, πρίν ἀπό αὐτή τήν ἡμερομηνία.

Οἱ προσφεύγουσες δέχονται ὅτι τό σύστημα κυκλικῆς μετακινήσεως μπορεῖ νά ἐφαρμοστεῖ νόμιμα στούς ὑπαλλήλους πού τοποθετήθηκαν σέ γραφεῖο μετά τήν 24η Νοεμβρίου 1976. Αὐτοί, ἀφοῦ γνώριζαν τή διαδικασία κυκλικῆς μετακινήσεως, ἔχουν δεχθεῖ ὅτι ἡ τοποθέτησή τους σέ ἕνα γραφεῖο εἶναι προσωρινή. Ὅταν ἦταν ὑποψήφιοι γιά τέτοια τοποθέτηση γνώριζαν ὅτι στό τέλος περιόδου πού ἔχει κατ' ἀρχήν ὁριστεῖ σέ τρία χρόνια, θά κληθοῦν νά ἐπιστρέψουν στήν ἕδρα ἤ, ἄν τό ἐπιθυμοῦν, νά τοποθετηθοῦν σέ ἄλλη ἐξωτερική ὑπηρεσία τῆς Ἐπιτροπῆς. Πρέπει, σχετικά μέ αὐτό, νά διορθωθεῖ σφάλμα πού προφανῶς ἔγινε ἀπό τίς προσφεύγουσες. Τό σύστημα κυκλικῆς μετακινήσεως δέ σημαίνει ἀλλαγή διαμονῆς τοῦ ὑπαλλήλου κάθε τρία

χρόνια· οί ὑπάλληλοι οί ὁποῖοι ἔχουν τοποθετηθεῖ σέ γραφεῖο προηγουμένως, μόνο ἄν ἐκφράσουν τή ρητή ἐπιθυμία, θά μετατεθοῦν σέ ἄλλο γραφεῖο ἤ σέ ὑπηρεσία ἄλλου τύπου, ἀντί νά ἐπιστρέψουν στίς κεντρικές ὑπηρεσίες. Προκύπτει ἀπό τά ἀνωτέρω ὅτι, κατά τήν ἀντιληψη τῶν προσφευγουσῶν, ἡ μετάθεση — ἤ γιά νά ἀκριβολογοῦμε ἡ μεταβολή τοποθετήσεως — ὑπαλλήλων πού βρίσκονται σέ αὐτή τήν κατάσταση θεωρεῖται ὅτι ἔγινε μέ συναινετικό τρόπο. Τό νομικό της ἔρεισμα βρίσκεται στό ἄρθρο 7 τοῦ κανονισμοῦ, τοῦ ὁποίου τό πεδίο ἐφαρμογῆς περιορίζεται στίς συναινετικές μεταθέσεις καί τό ὁποῖο προβλέπει ὅτι οἱ μεταθέσεις δέν μποροῦν νά πραγματοποιηθοῦν παρά ἄν τό ἀπαιτεῖ τό συμφέρον τῆς ὑπηρεσίας. Οἱ προσφεύγουσες δέχονται ὅτι, μετά τήν 24η Νοεμβρίου 1976, ἡ δημιουργία συστήματος κυκλικῆς μετακινήσεως μπορεῖ νά θεωρηθεῖ ὅτι ἀνταποκρίνεται στό συμφέρον τῆς ὑπηρεσίας.

Κατά τήν ἄποψή τους, εἶναι ὁλωσδιόλου διαφορετική ἡ κατάσταση τῶν ὑπαλλήλων πού, ὅπως ἐκεῖνες, τοποθετήθηκαν σέ γραφεῖο πρίν ἀπό τήν 24η Νοεμβρίου 1976. Ἡ μεταβολή τοποθετήσεως εἶναι ἀντικανονική, κατ' ἀρχήν ἐπειδή εἶναι ἀναδρομική. Ὁμολογοῦμε ὅτι, ὅπως καί ἡ Ἐπιτροπή, δέν μποροῦμε εὔκολα νά ἐννοήσουμε τό ἐπιχείρημα αὐτό. Δύσκολα γίνεται ἀντιληπτό μέ ποιό τρόπο ἡ ἐφαρμογή, τό 1980, συστήματος τό ὁποῖο δημιούργηθηκε τό 1976 θά μποροῦσε νά ἀποτελέσει ἐνέργεια ἤ νομική πράξη πού παράγει ἀποτελέσματα στό παρελθόν.

3. Οἱ προσφεύγουσες κατακρίνουν ἐπίσης τή μεταβολή τοποθετήσεώς τους διότι ἀποφασίστηκε ἐναντίον τῆς θελήσεώς τους. Ἐφ' ὅσον τό σύστημα κυκλικῆς μετακινήσεως δέν ὑπῆρχε κατά τήν ἡμερομηνία τῆς τοποθετήσεώς τους στό γραφεῖο Ρώμης, δέν μπόρεσαν ἀσφαλῶς νά συναινέσουν, ἐκείνη τή στιγμή, ἔστω σιωπηρά, στά μέτρα πού προβλέπει. Ἡ μεταβολή τοποθετήσεως τῶν προσφευγουσῶν ἀποφασίστηκε, ἔτσι, μέ τρόπο καταναγκαστικό καί, συνεπῶς, στερεῖται ὁποιασδήποτε νομικῆς βάσεως. Σύμφωνα μέ τήν ἀνάλυσή τους, οἱ μεταβολές τοποθετήσεως δέν εἶναι κατ' ἀρχή νόμιμες, κατά τό σύστημα τοῦ κανονισμοῦ, παρά μέ τή θέληση τῶν ἐνδιαφερομένων. Συμβαίνει διαφορετικά μόνο σέ δυό ὑποθέσεις πού δέν πραγματοποιοῦνται στήν περίπτωσή τους: τή «μετάθεση-ποινή» καί τή «μετάθεση-ἀνάθεση νέων καθηκόντων», ἡ δέ τελευταία ἀφορᾶ τή μεταβολή τοποθετήσεως ἡ ὁποία ἀποβαίνει ἀναγκαία λόγω καταργήσεως ὑπηρεσίας ἤ θέσεως.

α) Ἡ πρώτη παρατήρηση πού ὑπαγορεύεται ἀπό τήν ἀνωτέρω ἀνάπτυξη εἶναι ὅτι, στό σύστημα τῆς κοινοτικῆς δημόσιας ὑπηρεσίας, πού ἀκολουθεῖ σχετικά μέ αὐτό τήν τακτική ὅλων τῶν γνωστῶν συστημάτων ὡς πρός τίς σχέσεις μεταξύ διοικήσεως καί ὑπαλλήλων της, ἡ συναίνεση τῶν ὑπαλλήλων δέν εἶναι ἀναγκαία προϋπόθεση γιά τή νομιμότητα τῆς μεταβολῆς τοποθετήσεώς τους. Αὐτό δέ σημαίνει ὅτι οἱ μεταβολές τοποθετήσεως ἀφήνονται στή διοικητική αὐθαιρεσία· ἀντίθετα, ὑπόκεινται σέ οὐσιαστικές προϋποθέσεις πού θά μᾶς δοθεῖ ἡ εὐκαιρία νά ὑπομνήσουμε σέ λίγο. Ἀλλά ἡ συναίνεση τῶν ἐνδιαφερόμενων ὑπαλλήλων δέν περιλαμβάνεται στόν ἀριθμό αὐτῶν τῶν προϋποθέσεων. Ὅπως βάσιμα τό ὑπογράμμισε ἡ Ἐπιτροπή, αὐτό εἶναι συνέπεια τοῦ ὅτι «ἡ νομική σχέση μεταξύ ὑπαλλήλου καί διοικήσεως εἶναι κανονιστικῆς καί ὄχι συμβατικῆς φύσεως». (Δικαστήριο, δεύτερο τμῆμα, 19 Μαρτίου 1975, Gillet κατά Ἐπιτροπῆς, ὑπόθεση 28/74, Rec. σ. 472, σκέψη 4). Ἐνῶ στίς σχέσεις κλασικοῦ ἐργατικοῦ δικαίου, πού στηρίζονται σέ σύμβαση ἡ ὁποία ἔχει

καταρτιστεῖ μεταξύ ἐργοδότη καί ὑπαλλήλων του, οἱ ὅροι τῆς συμβάσεως αὐτῆς δέν μποροῦν κατ' ἀρχή νά τροποποιηθοῦν παρά μέ κοινή συμφωνία τῶν συμβαλλομένων μερῶν, «ἡ διοίκηση ἔχει τό δικαίωμα νά ἐπιφέρει σέ κάθε στιγμή στίς διατάξεις τοῦ κανονισμοῦ κάθε τροποποίηση πού κρίνει σύμφωνη πρός τό συμφέρον τῆς ὑπηρεσίας» (προτάσεις τοῦ γενικοῦ εἰσαγγελέα Mayras στίς συνεκδικασθεῖσες ὑποθέσεις 177/73 καί 5/74 καί στήν ὑπόθεση 10/74, Reinarz κατά Ἐπιτροπῆς, Rec. 1974 σ. 834).

Ἡ ἀνάγνωση τῆς ἀποφάσεως τῆς 24ης Νοεμβρίου 1976 ἐπιτρέπει τή διαπίστωση ὅτι τό σύστημα κυκλικῆς μετακινήσεως δέν ἀποτελεῖ ἐξαίρεση τοῦ κανόνα αὐτοῦ. Τουναντίον μάλιστα, προκύπτει ἀπό τόν εἰδικό τρόπο ἐφαρμογῆς τους στούς ὑπαλλήλους τῶν κατηγοριῶν Β καί C ὅτι ἀπαλλάσσονται ἀπό αὐτή «ὅταν εἶναι ἡλικίας 55 χρόνων ἤ ἄνω, ἤ ὅταν ἡ οἰκογενειακή ἤ κοινωνική προσωπική τους κατάσταση ἀποτελεῖ ἐμπόδιο σέ ἐνδεχόμενη μετακίνηση». Ἡ χρησιμοποίηση τοῦ ὅρου «ἀπαλλάσσονται» δείχνει καθαρά ὅτι, ἄν οἱ ὑπάλληλοι πού πληροῦν τίς προϋποθέσεις πού μόλις ἀναφέραμε δέν μποροῦν νά ὑποχρεωθοῦν νά μεταβάλουν τοποθέτηση κατ' ἐφαρμογή τοῦ συστήματος κυκλικῆς μετακινήσεως, ὅλοι ἐκεῖνοι πού δέν τίς πληροῦν δέν ἀπαλλάσσονται καί μποροῦν συνεπῶς νά μετακινηθοῦν μαζί μέ τή θέση τους, χωρίς νά ἀπαιτεῖται ἡ συναίνεσή τους.

6) Ἐξάλλου, προκύπτει καί ἀπό τήν κανονιστική κατάσταση τῶν προσφευγουσῶν ὅτι ἡ προγενέστερη, σέ σχέση μέ τήν υἱοθέτηση τοῦ συστήματος κυκλικῆς μετακινήσεως, τοποθέτησή τους σέ γραφεῖο δέν τούς παρέχει κανένα δικαίωμα γιά τή διατήρηση τοῦ καθεστῶτος πού ἴσχυε κατά τή στιγμή τῆς τοποθετήσεώς τους. Βέβαια, τό δίκαιο τῆς κοινοτικῆς δημόσιας ὑπηρεσίας γνωρίζει τή διατήρηση σέ ἰσχύ ὁρισμένων παλαιῶν διατάξεων ὑπέρ ὁρισμένων ὑπαλλήλων, πχ. ὅσον ἀφορᾶ τόν τρόπο ὑπολογισμοῦ τῶν συντάξεων τῶν ὑπαλλήλων οἱ ὁποῖοι ἔχουν προσληφθεῖ πρίν ἀπό τή θέση σέ ἰσχύ τοῦ κανονισμοῦ περί ὑπηρεσικῆς καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων ΕΚΑΧ τοῦ 1956. Ἀλλά, δέν πρόκειται ἐκεῖ παρά γιά ἐξαιρετικά παραδείγματα τῶν ὁποίων τή διατήρηση ρητά παραχώρησε ὁ νομοθέτης. Δέν μποροῦν ἔτσι νά ἀποτελέσουν γενικό κανόνα, γιά τό λόγο ὅτι — ὅπως τό ὑπογράμμιζε ὁ καθηγητής Weil, τόν ὁποῖο ἐπικαίρως ἀναφέρει ἡ Ἐπιτροπή — ἡ ἀναγνώριση «κεκτημένου δικαιώματος γιά τή διατήρηση τῆς ρυθμίσεως πού ἰσχύει κατά τήν ἡμερομηνία εἰσόδου στήν ὑπηρεσία θά σήμαινε τήν καθιέρωση πρότυπου πού δέ θά ἦταν σύμφωνο πρός τίς ἀπαιτήσεις μιᾶς χρηστῆς διοικήσεως, ἀφοῦ τελικά θά ὑπῆρχαν τόσοι κανόνες πρός ἐφαρμογή ὅσοι καί οἱ ὑπάλληλοι πού θά ἀναλάμβαναν ὑπηρεσία σέ διαφορετικές ἡμερομηνίες» (ἡ φύση τῆς σχέσως δημόσιας ὑπηρεσίας στούς διεθνεῖς ὀργανισμούς, Γενική ἐπιθεώρηση διεθνοῦς δικαίου, 1963, σ. 274).

4. Τέλος, οἱ προσφεύγουσες κατακρίνουν τήν Ἐπιτροπή, διότι τροποποιώντας στό πλαίσιο τοῦ συστήματος κυκλικῆς μετακινήσεως χωρίς σχετική ἐξουσιοδότηση, τό ἐδάφιο 1 τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ κανονισμοῦ, διάταξη πού ἔχει θεσπιστεῖ ἀπό τό Συμβούλιο, ἀρχή ἀνώτερη ὡς πρός αὐτό τό θέμα, ὑπερέβη τίς ἐξουσίες της.

Θά θέλαμε κατ' ἀρχή νά ποῦμε σχετικά μέ αὐτό ὅτι, δέ νομίζουμε ὅτι τό ἄρθρο 7 παράγραφος 1 ἐδάφιο 1 τοῦ κανονισμοῦ, τό ὁποῖο ἐξαρτᾶ τή νομιμότητα τῶν μεταθέσεων ἀπό τό ἄν εἶναι σύμφωνες πρός τό συμφέρον τῆς ὑπηρεσίας, ἀποτελεῖ τό κατάλληλο νομικό ἔρεισμα στήν προκειμένη περίπτωση. Ὅπως τό ἔχει ὑπογραμμίσει ἡ Ἐπιτροπή, ἡ διάταξη αὐτή εἶναι ἀπό ἐκεῖνες πού ἐπιτρέπουν νά διαπιστωθεῖ ὅτι,

στόν κανονισμό, οί μεταθέσεις προϋποθέτουν τήν ὕπαρξη κενῆς θέσεως. Τέτοια δέν εἶναι ἡ προκειμένη περίπτωση· δέν μπορεῖ νά γίνει ἐπίκληση αὐτοῦ τοῦ κειμένου. Ἀλλά, ὁ κανόνας πού θέτει, δηλαδή ὅτι κάθε μεταβολή τοποθετήσεως εἶναι ἀντικανονική ἄν δέν ἐπιβάλλεται ἀπό τό συμφέρον τῆς ὑπηρεσίας, ἀποτελεῖ χωρίς ἀμφιβολία τό ἀποκρυστάλλωμα κοινῆς γενικῆς ἀρχῆς τοῦ κοινοτικοῦ δικαίου καί τῶν ἐθνικῶν δικαίων τῆς δημόσιας ὑπηρεσίας. Πιστεύουμε λοιπόν ὅτι πρέπει νά δώσουμε σέ αὐτό τό ἐπιχείρημα τήν ἔννοια ὅτι σημαίνει, κατά τίς προσφεύγουσες, ὅτι τό σύστημα κυκλικῆς μετακινήσεως δέν εἶναι σύμφωνο πρός τό συμφέρον τῆς ὑπηρεσίας.

Δέν ἀμφισβητεῖται ἀπό τήν Ἐπιτροπή ὅτι ὁ σεβασμός τοῦ συμφέροντος τῆς ὑπηρεσίας ἀποτελεῖ ἕνα ἀπό τά ὅρια τῆς εὐρείας ἐξουσίας πού τῆς ἀναγνωρίζει ἡ νομολογία τοῦ Δικαστηρίου σέ θέματα ὀργανώσεως τῶν ὑπηρεσιῶν της, ἡ δέ διαδικασία κυκλικῆς μετακινήσεως ἀποτελεῖ, προδήλως, παρά τήν ἄρνηση τῶν προσφευγουσῶν, τρόπο ὀργανώσεως τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς Ἐπιτροπῆς. Πράγματι, γιά τήν Ἐπιτροπή, οἱ οὐσιαστικές προϋποθέσεις, τίς ὁποῖες ὀφείλει νά σεβαστεῖ ὅταν προβαίνει σέ μετάθεση, σέ μεταβολή τοποθετήσεως ἤ σέ ἐπανατοποθέτηση μέ θέση, εἶναι οἱ ἀκόλουθες:

— ὁ σεβασμός τοῦ συμφέροντος τῆς ὑπηρεσίας,

— ἡ ἔλλειψη καταχρήσεως ἐξουσίας,

— ὁ σεβασμός τῶν δικαιωμάτων πού κάθε ὑπάλληλος ἔχει ἀπό τόν κανονισμό: δικαίωμα διατηρήσεως τῶν ἀποδοχῶν· τήρηση τῆς ἀντιστοιχίας μεταξύ τοῦ βαθμοῦ του καί τῆς θέσεως στήν ὁποία τοποθετεῖται.

Ὡς πρός τήν τελευταία προϋπόθεση, ἐπιθυμοῦμε νά διευκρινίσουμε ὅτι προϋποθέτει τήν τοποθέτηση, ὄχι μόνο ἀόριστα σέ θέση τῆς κατηγορίας καί τοῦ βαθμοῦ τοῦ ἐνδιαφερόμενου ὑπαλλήλου ἀλλά ἐπίσης, πιό συγκεκριμένα, τήν ἀνάθεση καθηκόντων πού ἀντιστοιχοῦν στό βαθμό του καί περιγράφονται στόν πίνακα ἀντιστοιχίας μεταξύ τῶν θέσεων-τύπων καί τῶν σταδιοδρομιῶν, ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖ τό παράρτημα I A τοῦ κανονισμοῦ, (Δικαστήριο, τρίτο τμῆμα, 28 Μαΐου 1980, Kuhner κατά Ἐπιτροπῆς, ἀδημοσίευτη, σημεῖο 13).

Ὑπό αὐτές τίς συνθῆκες θεωροῦμε ἀναγκαῖο νά προσθέσουμε στίς ἀνωτέρω προϋποθέσεις ἄλλες δύο, βάσει τῆς ἀποφάσεως Kuhner (προαναφερθείσας). Ἡ διοίκηση ὀφείλει νά φροντίζει ὥστε, ὅταν προβαίνει στή μετακίνηση ὑπαλλήλου της, νά λαμβάνει ὑπόψη ὄχι μόνο τό συμφέρον τῆς ὑπηρεσίας, ἀλλά καί ἐκεῖνο τοῦ ὑπαλλήλου, φροντίδα πού τό γερμανικό δίκαιο τῆς δημόσιας ὑπηρεσίας ἀποκαλεῖ «Fürsorgepflicht» (καθῆκον μέριμνας) (σημεῖο 22 τῆς ἀποφάσεως Kuhnner). Ὁ ὑπάλληλος τόν ὁποῖο ἀφορᾶ πρέπει, κατά τό μέτρο πού μιά ἀπόφαση μεταβολῆς τοποθετήσεως μπορεῖ νά θεωρηθεῖ ὅτι τοῦ προξενεῖ βαριά βλάβη, νά ἔχει τή δυνατότητα, ἐκτός ἄν ὑπάρχει σοβαρός λόγος, νά κάνει γνωστή τήν ἄποψή του ὡς πρός αὐτό, δυνάμει τῆς γενικῆς ἀρχῆς τῆς χρηστῆς διοικήσεως (σημεῖο 25 τῆς ἀποφάσεως Kuhner). Εἶναι δυνατό, σέ ὁρισμένες περιπτώσεις, νά θεωρηθεῖ ὅτι ἡ μεταβολή βλάπτει σοβαρά τά συμφέροντα τοῦ ὑπαλλήλου, ἰδιαίτερα ὅταν προϋποθέτει σημαντική γεωγραφική μετακίνηση.

Στήν προκειμένη περίπτωση οἱ προσφεύγουσες ἰσχυρίσθηκαν ὅτι ἔχει παραβιασθεῖ μόνο ἡ προϋπόθεση τοῦ σεβασμοῦ τοῦ συμφέροντος τῆς ὑπηρεσίας, τήν ὁποία παρα-

δίαση ἔχουν ἀντιληφθεῖ ὄχι μόνο ὑπό τό πρισμα τῆς ἀναρμοδιότητας, ὅπως εἴδαμε, τῆς Ἐπιτροπῆς νά τροποποιήσει τόν κανόνα πού τήν περιέχει, ἀλλά καί ἀπό ἄλλες ἀπόψεις.

Ἔτσι, ἐπικαλοῦνται τό ὅτι δέν ἀρκεῖ ἡ ἐπίκληση ἀπό τή διοίκηση, ἀορίστως, τοῦ συμφέροντος τῆς ὑπηρεσίας γιά νά εἶναι κανονική ἡ μεταβολή τοποθετήσεως τῶν ὑπαλλήλων της. Ἀκόμη πρέπει, ἀφ' ἑνός, νά ἐπισημαίνει σέ τί ἀκριβῶς συνίσταται αὐτό τό συμφέρον καί, ἀφ' ἑτέρου, νά μπορεῖ νά θεωρηθεῖ ἱκανό σέ σχέση μέ τά θιγόμενα συμφέροντα τῶν ὑπαλλήλων πού ἀφορᾶ. Μέ τήν τελευταία αὐτή προϋπόθεση οἱ προσφεύγουσες ἔχουν ὑπόψη, χωρίς νά τό κατονομάζουν, τό καθῆκον μέριμνας τοῦ ὁποίου ἡ ἔκταση ἔχει προσδιοριστεῖ ἀπό τό Δικαστήριο στήν ἀπόφαση Kuhner. Θά εἴχαμε πράγματι παραβίαση τοῦ «Fürsorgepflicht» ἄν ἕνα μέτρο μεταβολῆς τοποθετήσεως δέν παρουσίαζε πάρα πολύ μικρό συμφέρον γιά τή διοίκηση καί σοβαρά μειονεκτήματα γιά τούς ὑπαλλήλους πού θά ἦταν τά θύματά του.

Θεωροῦμε ἀκριβῶς τέτοια τήν περίπτωση τοῦ ἐπίδικου συστήματος, τουλάχιστον σέ ὁρισμένες ὑποθέσεις. Ὅπως γίνεται γενικά ἀποδεκτό, εἶναι πρός τό συμφέρον τῆς ὑπηρεσίας οἱ ὑπάλληλοι πλαισιώσεως πού ἀνήκουν στήν κατηγορία Α καί ὅλως ἰδιαίτερα οἱ προϊστάμενοι τῶν γραφείων τύπου καί πληροφοριῶν, νά ἀποτελοῦν ἀντικείμενο τακτικῶν μέτρων κυκλικῆς μετακινήσεως. Ὁμοίως, νομίζουμε ὅτι μποροῦμε ἀκόμη νά δεχθοῦνε, ἐξαιτίας τῆς διακριτικῆς ἐξουσίας πού διαθέτει ἡ διοίκηση κατά τήν ὀργάνωση τῶν ὑπηρεσιῶν της, ὅτι τό σύστημα κυκλικῆς μετακινήσεως ἐφαρμόζεται, κατ' ἀρχήν, στούς ὑπαλλήλους τῆς κατηγορίας Β, στούς ὁποίους περιλαμβάνονται καί οἱ βοηθοί γραμματείας, λόγω τοῦ περιθωρίου αὐτονομίας πού προϋποθέτουν τά καθήκοντά τους. Ἀλλά, δέν μποροῦμε νά ἀντιληφθοῦμε τό λόγο γιά τόν ὁποῖο τό συμφέρον τῆς ὑπηρεσίας ἐπιβάλλει νά ἐπεκταθεῖ, σέ ἐκτελεστικούς ὑπαλλήλους, κατηγορίας C ὅπως οἱ γραμματεῖς, σύστημα τόσο βαρύ στόν τύπο του καί καταπιεστικό στούς ὅρους του ὅπως τό σύστημα κυκλικῆς μετακινήσεως. *Ἔτσι θεωροῦμε βάσιμο τόν πρῶτο λόγο γιά ἔλλειψη συμφέροντος τῆς ὑπηρεσίας.*

Εἶναι ἐπίσης, κατά τή γνώμη μας, βάσιμος ἄν συγκρίνουμε τήν ἔλλειψη συμφέροντος γιά τή διοίκηση νά ἐφαρμόσει τό σύστημα κυκλικῆς μετακινήσεως στίς προσφεύγουσες μέ τό συμφέρον πού εἶχαν ἐκεῖνες νά ἐναντιωθοῦν σέ αὐτό. Ἀκόμη καί ἄν ἡ μετακίνηση ἀπό μιά χώρα σέ ἄλλη δέν μπορεῖ νά χαρακτηριστεῖ ὡς μέτρο ἀφύσικο καί ἀπρόβλεπτο κατά τήν ἐπαγγελματική σταδιοδρομία τῶν ὑπαλλήλων τῆς Κοινότητας, ἀντιλαμβανόμαστε ὅτι μπορεῖ νά δημιουργήσει ὄχι ἀμελητέα προσωπικά καί ἀνθρώπινα προβλήματα, ὅπως αὐτά πού ἐκθέτουν οἱ Carbognani καί Coda Zabetta (παράρτημα IV τῶν προσφυγῶν τους) καί πού, ἀπό διακριτικότητα, δέ θά διευκρινήσουμε περισσότερο. Ἐπιπλέον, χωρίς ἀμφιβολία, δέν εἶναι ἀδιάφορο, σχετικά μέ αὐτό, τό ὅτι οἱ προσφεύγουσες ἦταν τοποθετημένες ἀπό δέκα καί πλέον χρόνια στό γραφεῖο Ρώμης καί θεωροῦσαν, ἀσφαλῶς κατά λάθος ἀλλά βάσει σταθερῆς διοικητικῆς πρακτικῆς — τῆς ὁποίας ἡ Ἐπιτροπή δέν ἀρνήθηκε τήν ὕπαρξη — ὅτι ἡ τοποθέτηση αὐτή ἦταν μόνιμη. Θεωροῦμε ὅτι ἡ ἐφαρμογή στίς προσφεύγουσες, ὑπό αὐτές τίς συνθῆκες, τό 1980, τοῦ συστήματος κυκλικῆς μετακινήσεως ἀποφασίστηκε *ἀπό παράβλεψη τοῦ καθήκοντος μέριμνας τῆς διοικήσεως* ἐναντί τους.

III — Ὁ *δεύτερος λόγος* πού ἔχει προβληθεῖ ἀπό τίς προσφεύγουσες στηρίζεται στήν παράβαση τοῦ ἄρθρου 25 ἐδάφιο 2 τοῦ κανονισμοῦ, σύμφωνα μέ τό ὁποῖο «κάθε

ἀπόφαση σέ βάρος ὑπαλλήλου πρέπει νά εἶναι αἰτιολογημένη» καί, προσθέτουμε, πρέπει νά εἶναι σωστά αἰτιολογημένη. Γιά τίς προσφεύγουσες, ἡ αἰτιολογία πού περιέχεται στίς ἐπιστολές τοῦ γενικοῦ διευθυντῆ προσωπικοῦ καί διοικήσεως τῆς 17ης Δεκεμβρίου 1979 καί στήν πρόσκληση γιά ὑποβολή ὑποψηφιοτήτων πού δημοσιεύτηκε στόν Ταχυδρόμο τοῦ προσωπικοῦ τῆς 25ης Ἰανουαρίου 1980, δηλαδή ὅτι οἱ πράξεις αὐτές ἔχουν ληφθεῖ κατ' ἐφαρμογή τοῦ συστήματος κυκλικῆς μετακινήσεως, εἶναι ἐσφαλμένη.

Κατά τή γνώμη μας, δέν ἐνοχλεῖ καθόλου τό ὅτι τά ἔγγραφα αὐτά δέν ἀποτελοῦν πράξεις πού προξενοῦν ὁλάθη, ἀφοῦ ἡ ἀρχική ἀπόφαση τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς 14ης Νοεμβρίου 1979, στήν ὁποία ἀποδίδουμε αὐτή τήν ἰδιότητα, ἔχει τήν ἴδια αἰτιολογία μέ ἐκεῖνες πού ἀποτελοῦν ἐκτελεστικά της μέτρα. Δέν μποροῦσε νά συμβαίνει διαφορετικά ἀφοῦ, ὅπως εἴδαμε, ἡ ἀπόφαση αὐτή ἡ ὁποία ἐπικυρώνει τόν πίνακα μεταθέσεων γιά τό 1980 ἦταν ἡ πρώτη ἐκτελεστική ἀπόφαση τοῦ συστήματος κυκλικῆς μετακινήσεως.

Πιστεύουμε ὅτι μποροῦμε νά διακρίνουμε τρεῖς κυρίως κλάδους τοῦ λόγου αὐτοῦ.

1. Ὡς πρός τήν πρώτη μομφή πού προσάπτεται μέ αὐτό τό λόγο κατά τῆς προσβαλλόμενης ἀποφάσεως, οἱ προσφεύγουσες ἐπανέρχονται, μέ τήν ἐπίκληση τῆς ἐσφαλμένης αἰτιολογίας, στήν ἰδέα τους, σύμφωνα μέ τήν ὁποία ἔγινε, ὡς πρός ἐκεῖνες, ἀναδρομική ἐφαρμογή τοῦ συστήματος κυκλικῆς μετακινήσεως. Συνεχίζουν, λοιπόν, ὅτι παρόμοια ἀναδρομική ἐφαρμογή δέν ἔχει προβλεφθεῖ ἀπό τήν ἀπόφαση τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς 24ης Νοεμβρίου 1976 μέ τήν ὁποία ἔχει ὀργανωθεῖ αὐτό τό σύστημα. Κατά συνέπεια, ἡ ἀπόφαση πού προβλέπει τή μετακίνησή τους ὡς κυκλική μετακίνηση δέν ἦταν, ἔτσι, ὀρθά αἰτιολογημένη.

Εἶναι σαφές ὅτι ὁ συλλογισμός αὐτός ξεκινᾶ ἀπό ἐσφαλμένο ὅρο. Ὅπως εἴδαμε, ἐκτός ἄν ἀλλάξουμε τήν ἔννοια τῶν λέξεων, ἡ ἐφαρμογή τό 1980 ἀποφάσεως πού υἱοθετήθηκε τό 1976 δέν μπορεῖ νά χαρακτηρισθεῖ ὡς ἀναδρομική.

2. Θεωροῦμε δικαιολογημένο τό δεύτερο κλάδο τοῦ λόγου, περί ἐλλείψεως αἰτιολογίας. Ὅπως τό ἔχουμε ἤδη ἐπισημάνει, ἡ ἀπόφαση τῆς 24ης Νοεμβρίου 1976 ἔχει καθιερώσει «τήν ἀρχή τῆς κυκλικῆς μετακινήσεως γιά τούς ὑπαλλήλους Β καί C, προβλέποντας συνάμα πιό ἤπιους τρόπους ἐφαρμογῆς οἱ ὁποῖοι ἐπιτρέπουν, ἄν παρουσιαστεῖ ἡ περίπτωση, νά ληφθοῦν ὑπόψη τά ὑπηρεσιακά προβλήματα καί τά προσωπικά ζητήματα πού μποροῦν νά ἀνακύψουν». Εἴδαμε ὅτι οἱ πιό ἤπιοι τρόποι ἐφαρμογῆς συνίστανται στήν ἀπαλλαγή ἀπό τήν κυκλική μετακίνηση τῶν ὑπαλλήλων τῶν κατηγοριῶν Β καί C ὅταν, ἀφ' ἑνός, ἡ τοποθέτησή τους ἔχει γίνει πρίν ἀπό τήν ἀπόφαση τοῦ Νοεμβρίου 1976 καί ὅταν, ἀφ' ἑτέρου, ἔχουν ἡλικία 55 χρόνων ἤ ἄνω, ἤ ὅταν ἡ προσωπική, οἰκογενειακή ἤ κοινωνική τους κατάσταση ἀποτελεῖ ἐμπόδιο σέ μετακίνηση. Κατ' ἐφαρμογή αὐτῶν τῶν κριτηρίων, εἴκοσι δύο ὑπάλληλοι τῶν κατηγοριῶν Β καί C, ἀπό τούς ὁποίους τρεῖς τοποθετημένοι στό γραφεῖο Ρώμης, τῶν ὁποίων ἡ τοποθέτηση στά γραφεῖα ἦταν προγενέστερη ἀπό τή θέση σέ ἰσχύ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Νοεμβρίου 1976, εὐνοήθηκαν τό 1980 μέ ἀνάκληση τῆς κυκλικῆς μετακινήσεως γιά προσωπικούς λόγους.

Οἱ Carbognani καί Coda Zabetta, ὑπάλληλοι κατηγορίας C ἔχουν λοιπόν ζητήσει τό εὐεργέτημα τῆς ἀνακλήσεως καί ἔχουν ἐκθέσει τούς λόγους προσωπικῆς καί οἰκογενειακῆς φύσεως, οἱ ὁποῖοι, κατά τή γνώμη τους, τούς παρέχουν αὐτό τό δικαίωμα. Ὅπως προκύπτει ἀπό τή δικογραφία, ρητῶς γιά τήν Coda Zabetta (ἐπι-

στολή τοῦ ἐκπρόσωπου, γενικοῦ διευθυντῆ πληροφοριῶν, τῆς 7ης Φεβρουαρίου 1980 — παράρτημα 5 τῆς προσφυγῆς της) καί σιωπηρῶς γιά τήν Carbognani (ἐγγραφή στίς κυκλικές μετακινήσεις ἀπό τήν ἐπιτροπή κυκλικῶν μετακινήσεων — ἀνακοίνωση τοῦ Tugendhat τῆς 7ης Νοεμβρίου 1979 πρός τήν Ἐπιτροπή — παράρτημα 6 τῆς προσφυγῆς της), ἡ διοίκηση γνώριζε τούς λόγους αὐτούς καί δέν τούς ἔκρινε ἐπαρκεῖς.

Ἐν τούτοις, οἱ προσφεύγουσες τῆς προσάπτουν ὅτι δέ διευκρίνισε γιατί τούς θεώρησε ὡς ἀδάσιμους καί συνεπῶς γιά ποιό λόγο, ἀντίθετα ἀπό ὅ, τι ἔκανε γιά εἴκοσι δύο ἄλλους ὑπαλλήλους, δέν παραχώρησε στίς προσφεύγουσες τήν ἀνάκληση τῆς κυκλικῆς μετακινήσεως πού ἐκεῖνες ζητοῦσαν.

Μέ αὐτό, οἱ προσφεύγουσες δέν ἀποσκοποῦν, ὅπως τό ἐννόησε ἡ Ἐπιτροπή, στό νά αἰτιολογήσει ἡ τελευταία τίς ἀποφάσεις της περί μετακινήσεως συγκρίνοντας τούς προσωπικούς λόγους πού ἔχει ἐπικαλεστεῖ ὁ κάθε ἐνδιαφερόμενος, σέ σχέση μέ ἐκείνους πού ἔχουν ἐπικαλεστεῖ ἄλλοι ὑπάλληλοι τῆς ἴδιας κατηγορίας, τοποθετημένοι στή Ρώμη καί πού ἔχουν ἐπιτύχει ἀνάκληση τοῦ μέτρου κυκλικῆς μετακινήσεως πού τούς ἀφορᾶ.

Ἀλλά θεωροῦν ὅτι ἡ Ἐπιτροπή ἔχει τήν ὑποχρέωση νά ἀναφέρει τίς γενικές ἀρχές πού ἔχει ἐφαρμόσει κατά τήν ἐπιλογή τῶν ὑπαλλήλων οἱ ὁποῖοι μποροῦν νά εὐνοηθοῦν μέ ἀνάκληση τῆς κυκλικῆς μετακινήσεως, προσδιορίζοντας ποιοί τύποι προσωπικῆς, οἰκογενειακῆς ἤ κοινωνικῆς καταστάσεως ἔχουν θεωρηθεῖ ὡς ἐπαρκεῖς γιά νά αἰτιολογήσουν ἀνάκληση κυκλικῆς μετακινήσεως. Ἀπό αὐτή τήν προϋπόθεση ἐξαρτᾶται, κατά τίς προσφεύγουσες, ἡ δυνατότητα, γιά ἐκεῖνες νά ἐκτιμήσουν καί γιά τό Δικαστήριο νά κρίνει, ἄν οἱ ἀρχές αὐτές εἶναι δίκαιες καί ἄν ἔγινε ὀρθή ἐφαρμογή ἔναντι τους.

Ἡ πρόταση αὐτή νομίζουμε ὅτι συμφωνεῖ μέ τή διαπίστωση πού πρόσφατα ἔχετε ὑπομνήσει: ὁ σκοπός τῆς ὑποχρεώσεως αἰτιολογίας εἶναι ταυτόχρονα νά ἐπιτρέψει στόν ἐνδιαφερόμενο νά ἐκτιμήσει ἄν ἡ ἀπόφαση πάσχει ἀπό ἐλάττωμα τό ὁποῖο ἐπιτρέπει τήν ἀμφισβήτηση τῆς νομιμότητάς της καί νά καταστήσει δυνατό τόν ἔλεγχο ἀπό τό δικαιοδοτικό ὄργανο» (Δικαστήριο, τρίτο τμῆμα, 28 Μαΐου 1980, Kuhner κατά Ἐπιτροπῆς, ἔχει ἀναφερθεῖ ἀνωτέρω — σημεῖο 15, 3η φράση).

Στήν ἴδια ἀπόφαση θεωρήσατε ἐπίσης ὅτι, γιά νά ἐκτιμηθεῖ ἄν ἐκπληρώθηκε ἡ ὑποχρέωση αἰτιολογίας, ἐνδείκνυται «νά ληφθοῦν ὑπόψη ὄχι μόνο τό ἔγγραφο μέ τό ὁποῖο ἡ ἐν λόγω ἀπόφαση κοινοποιήθηκε, ἀλλά ἐπίσης καί οἱ περιστάσεις ὑπό τίς ὁποῖες λήφθηκε καί γνωστοποιήθηκε στόν ἐνδιαφερόμενο, καθώς καί τά ὑπηρεσιακά σημειώματα καί ἄλλες ἀνακοινώσεις πού τή στηρίζουν καί πού μέ σαφήνεια πληροφόρησαν τόν προσφεύγοντα περί τῶν λόγων καί τοῦ ἐρείσματος τῆς προαναφερθείσας ἀποφάσεως» (ἀπόφαση Kuhner, πού ἀναφέρθηκε ἀνωτέρω, σημεῖο 15, 2η φράση).

Ἔτσι σέ μία περίπτωση μεταβολῆς τοποθετήσεως χωρίς ἀλλαγή διαμονῆς, μέσα στό γραφεῖο στατιστικῆς, ἔγινε ἐπέκταση τῆς διατυπώσεως πού χρησιμοποιήθηκε προηγουμένως σέ περίπτωση παρόμοια μέ τίς προκείμενες, σ' ἐκείνη ἐπιστημονικοῦ ὑπαλλήλου πού μετατέθηκε ἀπό τό ἵδρυμα Petten (Κάτω Χωρῶν) τοῦ Κοινοῦ Κέντρου Ἐρευνῶν στό ἵδρυμα Ispra (Ἰταλίας), ὁ ὁποῖος ἀμφισβητοῦσε τή μετάθεση: «γιά νά ἀποφασιστεῖ ἄν τηρήθηκαν οἱ ἀπαιτήσεις τοῦ ἄρθρου 25, πρέπει νά ληφθεῖ ὑπόψη ὄχι μόνο ἡ ἴδια ἡ ἀπόφαση μεταθέσεως, ἀλλά καί τά ὑπηρεσιακά σημειώματα πού τή στηρίζουν, τά ὁποῖα γνωστοποιήθηκαν δεόντως στόν ἐνδιαφερόμενο καί πού τόν πληροφόρησαν μέ σαφήνεια περί τῶν

λόγων πού ἀποτελοῦν τό ἔρεισμα τῆς προαναφερθείσας ἀποφάσεως» (Δικαστήριο, δεύτερο τμῆμα, 14 Ἰουλίου 1977, Geist κατά Ἐπιτροπῆς, ὑπόθεση 61/76, Rec. σ. 1432, σκέψη 23).

Ἔχουμε τή γνώμη ὅτι, ἀκόμη καί ἄν χρησιμοποιηθεῖ στίς περιπτώσεις τῶν Carbognani καί Coda Zabetta ἡ διατύπωση τῆς ἀποφάσεως Kuhner, τά στοιχεῖα πού τούς γνωστοποιήθηκαν περιεῖχαν ἀνεπαρκῆ πληροφόρηση. Ὅπως προκύπτει ἀπό τή δικογραφία εἶχαν στή διάθεσή τους ὡς γενικές πληροφορίες τήν ἀπόφαση τῆς Ἐπιτροπῆς περί καθιερώσεως τοῦ συστήματος κυκλικῆς μετακινήσεως (παράρτημα 5 τῆς προσφυγῆς στήν ὑπόθεση 161/80) καθώς καί τήν ἀνακοίνωση τῆς 7ης Νοεμβρίου 1979 πού περιεῖχε ὑπόμνηση τῶν τρόπων ἐφαρμογῆς της στούς ὑπαλλήλους τῶν κατηγοριῶν Β καί C (παράρτημα 6 τῆς προσφυγῆς στήν ὑπόθεση 161/80). Ἡ Coda Zabetta δέν προσκόμισε ὡς εἰδικό στοιχεῖο γιά τήν ἰδιαίτερη περίπτωσή της, παρά τήν ἀνακοίνωση τοῦ γενικοῦ της διευθυντῆ μέ τήν ὁποία τῆς ἐπισήμαινε ὅτι ἡ ἐπιτροπή κυκλικῆς μετακινήσεως γνώριζε τήν προσωπική της κατάσταση ὅταν υἱοθέτησε τήν πρότασή του, ἐνῶ γιά τήν Carbognani τό μόνο πού προκύπτει ἀπό τήν ἀνακοίνωση τῆς 7ης Νοεμβρίου 1979 εἶναι ὅτι οἱ προσωπικοί λόγοι πού εἶχε ἐπικαλεστεῖ κρίθηκαν ἀνεπαρκεῖς γιά νά ἐπιτύχει τήν ἀνάκληση πού ἐπιθυμοῦσε.

Βεβαίως δέ φαίνεται σκόπιμο νά ἐπισημανθοῦν, σέ ἀπόφαση ἐπανατοποθετήσεως, οἱ ἀκριβεῖς λόγοι πού συνδέονται μέ τήν κατάσταση τοῦ ὑπαλλήλου πού ἀποτελεῖ ἀντικείμενο ἀνακλήσεως κυκλικῆς μετακινήσεως ἤ πού ἐξαιρεῖται ἀπό αὐτή, πράγμα πού ἀσφαλῶς θά μποροῦσε νά εἶναι ἐνοχλητικό γιά ἐκεῖνον καί τούς συναδέλφους του. Θεωροῦμε δικαιολογημένη κατά τό μέτρο αὐτό τήν ἐπέκταση τῆς νομολογίας τοῦ Δικαστηρίου σχετικά μέ τίς προαγωγές πού προτείνει ἡ Ἐπιτροπή (Δικαστήριο, πρῶτο τμῆμα, 13 Ἰουλίου 1972, Bernardi κατά Εὐρωπαϊκοῦ Κοινοβουλίου, ὑπόθεση 90/71 Rec. σ. 609, σκέψη 15).

Ἀλλά πιστεύουμε ὅτι πρέπει ἐπίσης νά εἶναι γνωστές οἱ γενικές ἀρχές ἐκτιμήσεως τῆς «προσωπικῆς, οἰκογενειακῆς ἤ κοινωνικῆς καταστάσεως» πού καθιερώθηκαν ἀπό τήν ἐπιτροπή κυκλικῆς μετακινήσεως γιά τή χορήγηση ἤ τήν ἄρνηση ἀνακλήσεως. Δεδομένου ὅτι οἱ ἀρχές αὐτές ἔχουν παραμείνει μυστικές θεωροῦμε ὅτι τό Δικαστήριο δέν εἶχε τή δυνατότητα νά ἐλέγξει ἄν ἡ ἐκτίμηση τῆς καταστάσεώς τους ὑπῆρξε «ἀντικειμενική καί ὄχι αὐθαίρετη» γιά νά ἐπαναλάβουμε τούς ὅρους πού χρησιμοποιοῦμε στίς προτάσεις μας τῆς 7ης Φεβρουαρίου 1980 στήν ὑπόθεση 89/79, Bonu κατά Συμβουλίου (Rec. 1980 σ. 568). Ἡ ὑποχρέωση διακριτικότητας πού ἀσφαλῶς πρέπει νά ἐπικρατεῖ κατά τή λήψη ἀποφάσεων ὅπως οἱ ἐπίμαχες δέν πρέπει νά φτάνει μέχρι τό σημεῖο νά καθιστᾶ ἀδύνατο τό δικαστηριακό ἔλεγχο.

Δέ νομίζουμε ὅτι μποροῦν νά μᾶς ἀντιτάξουν ὅτι ἡ Ἐπιτροπή εἶναι ἐλεύθερη νά μεταθέτει τούς ὑπαλλήλους τῶν γραφείων της τύπου καί πληροφοριῶν ἔξω ἀπό τό πλαίσιο τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ συστήματος κυκλικῆς μετακινήσεως, ἐπειδή τό συμφέρον τῆς ὑπηρεσίας ἀποτελεῖ σχετικῶς ὅσον καί ἐπαρκῆ αἰτιολογία καί, συνεπῶς, ὅτι ἀφοῦ ἡ αἰτιολόγηση πού ἔδωσε στήν περίπτωση αὐτή εἶναι περιττή τά κενά πού παρουσιάζει στεροῦνται σημασίας. Νομίζουμε, τουναντίον, ὅτι *ἀπό τή στιγμή πού ἡ Ἐπιτροπή λαμβάνει μιά ἀπόφαση κατ' ἐφαρμογή τοῦ συστήματος κυκλικῆς μετακινήσεως ὀφείλει νά παρέχει στούς ὑπαλλήλους πού ἀφορᾶ τή δυνατότητα νά ἐλέγχουν ἄν ἡ ἐφαρμογή τῆς ἀποφάσεως ὡς πρός αὐτούς εἶναι κανονική ἐν ὄψει τῶν κριτηρίων πού ἡ ἴδια ἔχει καθιερώσει.*

3. Οἱ προσφεύγουσες, στήν ἀπάντησή τους, ἐπικαλοῦνται ἐπίσης ὅτι ἡ αἰτιολόγηση τῶν ἀποφάσεων πού τίς ἀφοροῦν εἶναι ἐσφαλμένη γιά ἄλλο λόγο, στόν ὁποῖο, κατά τή συνεδρίαση, ἔδωσαν ἔκταση νέου λόγου.

α) Μέμφονται δύο γεγονότα. Ἡ μεταβολή τοποθετήσεώς τους ἔχει ἀποφασιστεῖ κατ' ἐφαρμογή τοῦ συστήματος κυκλικῆς μετακινήσεως, τό ὁποῖο προϋποθέτει ὅτι κάθε ὑπάλληλος πού μετατίθεται ἀντικαθίσταται στά καθήκοντά του· δέ θά ἀντικατασταθοῦν στό γραφεῖο τύπου καί πληροφοριῶν Ρώμης. Συνάγουν ἀπό αὐτό ὅτι ἡ αἰτιολογία πού δόθηκε γιά τή μετάθεσή τους εἶναι ἐσφαλμένη.

Ἡ Ἐπιτροπή, στήν ἀνταπάντησή της ἀπαντᾶ ὅτι ἡ αἰτιολογία πού δόθηκε κατά τήν υἱοθέτηση, τή 14η Νοεμβρίου 1979, τοῦ πίνακα τῶν ὑπαλλήλων πού ὑπόκεινται σέ κυκλική μετακίνηση τό 1980 ἦταν ὀρθή, ἀλλά, ἐν συνεχεία, ἡ ἁρμόδια γιά τούς διορισμούς ἀρχή ἔκρινε ἐξάλλου ὅτι τό συμφέρον τῆς ὑπηρεσίας ἀπαιτοῦσε νά μήν ἀντικατασταθοῦν οἱ προσφεύγουσες. Πράγματι ἡ σύγκριση μεταξύ τῶν γραφείων τύπου καί πληροφοριῶν Ρώμης καί Βόννης καταδεικνύει ὅτι, γιά ἕναν παραπλήσιο ἀριθμό ὑπαλλήλων τῶν κατηγοριῶν Α καί Β (ἐννέα στή Βόννη, ὀκτώ στή Ρώμη), ὁ ἀριθμός τῶν γραμματέων στή Ρώμη εἶναι τρεῖς φορές μεγαλύτερος (δεκατέσσερις) ἀπό τή Βόννη (πέντε). Ἡ Ἐπιτροπή συνάγει ἀπό αὐτό ὅτι ἡ ἀρχική αἰτιολόγηση ἀποφάσεως δέν πρέπει νά θεωρηθεῖ ἐσφαλμένη ἐπειδή νέος λόγος πού ἀντλεῖται ἀπό τό συμφέρον τῆς ὑπηρεσίας προστίθεται σ' αὐτήν.

6) Ἡ συζήτηση ἐπ' αὐτοῦ τοῦ σημείου πῆρε νέα τροπή κατά τή συνεδρίαση, ὅπου οἱ προσφεύγουσες ἰσχυρίστηκαν ὅτι ἡ ἀνταπάντηση ἀποκάλυψε τήν πραγματική αἰτία τῆς ἀποφάσεως πού λήφθηκε ἐναντί τους: τόν περιορισμό τοῦ ἀριθμοῦ τῶν γραμματέων τοῦ γραφείου τύπου καί πληροφοριῶν Ρώμης. Ἡ Ἐπιτροπή, κατ' αὐτό τόν τρόπο, χρησιμοποιώντας τή διαδικασία κυκλικῆς μετακινήσεως γιά νά προβεῖ σέ ἁπλή μετάθεση, χρησιμοποιώντας συνεπῶς τίς ἁρμοδιότητές της γιά σκοπό ἄλλο ἀπό ἐκεῖνο γιά τόν ὁποῖο τίς ἔλαβε, διέραξε πραγματική κατάχρηση ἐξουσίας. Πρόκειται περί τρίτου λόγου ἀκυρώσεως ὁ ὁποῖος, δεδομένου ὅτι ἀνέκυψε ἐκ τῶν ὑστέρων, εἶναι παραδεκτός σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 42 παράγραφος 2 ἐδάφιο 1 τοῦ κανονισμοῦ διαδικασίας.

Κατά τή γνώμη μας, δέ συμβαίνει τίποτε ἀπό αὐτά: βρισκόμαστε ἐνώπιον προσπάθειας διάφορου χαρακτηρισμοῦ γεγονότων πού ἦταν γνωστά στίς προσφεύγουσες ἀπό πολύ πρίν. Κατά τή συνεδρίαση ἀσφαλιστικῶν μέτρων τῆς 31ης Ἰουλίου 1980 (σ. 37 τελευταία παράγραφος καί 38 παράγραφος 1, τῶν πρακτικῶν τῆς συνεδριάσεως αὐτῆς), πρίν συνεπῶς ἀπό τήν κατάθεση τοῦ ὑπομνήματος ἀντικρούσεως, ὁ ἐκπρόσωπος τῆς Ἐπιτροπῆς εἶχε ἤδη ἐπικαλεστεῖ τήν πληθώρα γραμματέων στό γραφεῖο Ρώμης καί εἶχε ἐπισημάνει ὅτι ἀντιμετωπιζόνταν ἡ τοποθέτηση δύο ἀπό αὐτές σέ παράρτημα τοῦ γραφείου αὐτοῦ πού θά λειτουργοῦσε στό Μιλάνο. Ἐξάλλου νομίζουμε ὅτι προκύπτει σαφῶς ἀπό τό περιεχόμενο τοῦ δηθεν νέου αὐτοῦ λόγου ὅτι ἐπαναλαμβάνεται τό ἐπιχείρημα πού προβλήθηκε στήν ἀπάντηση καί τό ὁποῖο ἐκθέσαμε πρό ὀλίγου.

γ) Οἱ διαπιστώσεις αὐτές δέν ἐμποδίζουν τήν ἐξέτασή του, ὑπό τόν ἀρχικό του χαρακτηρισμό. Ἔπειτα ἀπό μερικούς δισταγμούς καταλήξαμε στό συμπέρασμα ὅτι εἶναι ἀβάσιμος.

Ἀσφαλῶς, ἡ χρησιμοποίηση ὡς τίτλου τοῦ ἐπίμαχου συστήματος τοῦ ὅρου «κυκλική μετακίνηση» χωρίς ἀμφιβολία δέν εἶναι

ἀθώα· ὑπονοεῖ ὅτι κατ' ἀρχήν οἱ ὑπάλληλοι τῶν γραφείων πού θίγονται ἀπό τήν ἐφαρμογή του πρέπει νά ἀντικατασταθοῦν. Αὐτή φαίνεται νά εἶναι καί ἡ ἔννοια τῶν διατάξεων τοῦ συστήματος πού τονίζουν τήν ἀνάγκη νά διατηρηθεῖ ἡ συνέχιση τῶν δραστηριοτήτων (in: I — Ἀρχές τῆς κυκλικῆς μετακινήσεως — in: II — Ἐφαρμογή τοῦ συστήματος, παράγραφος 2.1) καί ἰδίως ἐκείνης πού προβλέπει τήν πληροφόρηση τῶν ὑπαλλήλων τῶν ἄλλων τόπων ἐργασίας τῆς Ἐπιτροπῆς καί κυρίως τῶν Βρυξελλῶν, ἐπί τῶν δυνατοτήτων τοποθετήσεως στά γραφεῖα, ὥστε νά μπορέσουν νά ὑποβάλουν τήν ὑποψηφιότητά τους μέσα στό πλαίσιο τοῦ συστήματος κυκλικῆς μετακινήσεως (in: II — Ἐφαρμογή τοῦ συστήματος, παράγραφος 1.2). Ἀλλά, οἱ διατάξεις αὐτές ἄν διαβαστοῦν προσεκτικά δέ συνεπάγονται ὅτι κάθε ὑπάλληλος πού καλεῖται ἤ ἀνακαλεῖται στίς Βρυξέλλες πρέπει νά ἀντικατασταθεῖ ἄν ἡ διοίκηση διαπιστώσει ὅτι τά καθήκοντα πού ἐκτελοῦσε μποροῦν νά ἐκπληρωθοῦν ἀπό τούς συναδέλφους πού παραμένουν ἐπί τόπου.

Ἀσφαλῶς ἐπίσης, θά περίμενε λογικά κανείς ὅτι, ἀπό τή στιγμή πού ἡ διοίκηση πραγματοποίησε τίς πρῶτες φάσεις διαδικασίας μεταθέσεως μέ κυκλική μετακίνηση πληροφορώντας τούς ὑπαλλήλους γιά τή μεταβολή τοποθετήσεώς τους καί δημοσιεύοντας τίς προσκλήσεις γιά ὑποβολή ὑποψηφιοτήτων πρός ἀντικατάστασή τους, θά τή συνέχιζε μέχρι τέλους. Ἀλλά ἄν, στό μεταξύ, διαπιστώσει ὅτι συμφέρει καλύτερα νά μήν τούς ἀντικαταστήσει δέν μποροῦμε, κατά τή γνώμη μας, νά τήν κατακρίνουμε γι' αὐτό, ἀφοῦ εἶχε τό δικαίωμα νά μεταβάλει τήν τοποθέτηση τῶν ὑπεράριθμων ὑπαλλήλων χωρίς τήν ἐφαρμογή τοῦ συστήματος κυκλικῆς μετακινήσεως βάσει τοῦ μόνου συμφέροντος τῆς ὑπηρεσίας (Δικαστήριο, πρῶτο τμῆμα, 11 Ἰουλίου 1968, Labeyrie κατά Ἐπιτροπῆς, ὑπόθεση 16/67, Rec. σ. 445· Δικαστήριο, πρῶτο τμῆμα, 16 Ἰουνίου 1971, Vistosi κατά Ἐπιτροπῆς, πού ἀναφέρθηκε ἀνωτέρω, Rec. σ. 542, σκέψη 14· Δικαστήριο, δεύτερο τμῆμα, 14 Ἰουλίου 177, Geist κατά Ἐπιτροπῆς, πού ἀναφέρθηκε ἀνωτέρω, Rec. σ. 1434, σκέψη 38). Στίς περιπτώσεις τῶν Carbognani καί Coda Zabetta, θεωροῦμε ὅτι οἱ ἐξηγήσεις πού δόθηκαν ἀπό τήν Ἐπιτροπή συνιστοῦν ἱκανούς λόγους συμφέροντος τῆς ὑπηρεσίας.

IV — Ἐν συμπεράσματι, προτείνουμε:

— νά ἀκυρωθεῖ, καθ' ὅσον ἀφορᾶ τίς Carbognani καί Coda Zabetta, ἡ ἀπόφαση τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς 28ης Νοεμβρίου 1979, μέ τήν ὁποία καταρτίστηκε ὁ πίνακας τῶν ὑπαλλήλων τῶν γραφείων της τύπου καί πληροφοριῶν στούς ὁποίους ἐφαρμόζεται τό 1980 τό σύστημα κυκλικῆς μετακινήσεως·

— νά καταδικαστεῖ ἡ Ἐπιτροπή στά δικαστικά ἔξοδα, σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 69 παράγραφος 2 τοῦ κανονισμοῦ διαδικασίας.